

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 2Cob/63/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1106205130
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Krišková
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1106205130.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Ľubice Kriškovej a členiek senátu JUDr. Nory Vladovej a JUDr. Tatiány Pastierikovej v právnej veci žalobcu: Nitriansky samosprávny kraj, so sídlom Rázusova 2915/2A, 949 01 Nitra, IČO: 37 861 298, zastúpeného JUDr. Róbertom Spálom, advokátom, so sídlom Paulínska 24, 917 01 Trnava, proti žalovanému: Československá obchodná banka, a.s., Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140, právny nástupca OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom Štúrova 5, 813 54 Bratislava, IČO: 31 318 916, vymazanému ku dňu 01.10.2021, zastúpenému RUŽIČKA AND PARTNERS s.r.o., so sídlom Vysoká 2/B, 811 06 Bratislava, IČO: 36 863 360, o vyslovenie neplatnosti právnych úkonov, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Bratislava I č. k. 32Cb/22/2006-808 zo dňa 6.9.2019 takto

rozhodol:

Krajský súd v Bratislave v konaní pokračuje na strane žalovaného s právnym nástupcom Československá obchodná banka, a.s., Žižkova 11, 811 02 Bratislava, IČO: 36 854 140.

Krajský súd v Bratislave rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 32Cb/22/2006-808 zo dňa 6.9.2019 potvrdzuje.

Žalobcovi priznáva voči žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu, o výške ktorých rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

odôvodnenie:

1. Napadnutým meritorným rozhodnutím súd prvej inštancie určil, že Zmluva o úvere číslo 250005136, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke číslo 250005136-BZ-01, Zmluva o vystavení platobnej bankovej záruky číslo 250005135, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke číslo 250005135-BZ-01 a Zmluva o budúcej zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnej veci číslo 25000136-ZZ-01, všetky podpísané za žalobcu podpredsedom Nitrianskeho samosprávneho kraja so žalovaným dňa 17.08.2005 sú absolútne neplatné (výrok I), priznal žalobcovi nárok na náhradu trov prvoinštančného konania proti žalovanému v rozsahu 100% (výrok II) a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100% (výrok III).

2. Súd prvej inštancie v odôvodnení uviedol, že žalobca sa žalobou, doručenou dňa 21.10.2005, domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd určil, že predmetné právne úkony, bližšie špecifikované v ods. 1 odôvodnenia, sú absolútne neplatné a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Dôvodnosť žaloby žalobca preukazoval tým, že uznesením č. 155/2005 zo 47. riadneho zasadania zastupiteľstva Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej len „NSK“) zo dňa 30.05.2005 došlo k schváleniu úveru na sumu 100 miliónov Sk, financovaného peňažným ústavom OTP Banka Slovensko, a.s., (ako pôvodne žalovaným v 1. rade) za účelom investičných zámerov NSK s dobou splatnosti 20 rokov a taktiež k schváleniu návrhu zmluvy na poskytnutie tohto úveru. Predmetné uznesenie nebolo predsedom

NSK v zákonnej lehote podpísané, a to z dôvodu jeho nevýhodnosti pre žalobcu. Následne bolo potvrdené uznesením zastupiteľstva NSK č. 161/2005 zo dňa 12.06.2005, uznesením č. 179/2005 zo 49. zasadnutia zastupiteľstva NSK, konaného dňa 21.06.2005. Zastupiteľstvo schválilo bankovú záruku - návrh zmluvy o vystavení platobnej bankovej záruky vo výške 267.750.000,- Sk, zmenku a dohodu o vyplňovacom práve k bianko zmenke, záručnú listinu a úver znejúci na sumu 267.750.000,- Sk u žalovaného (v 1. rade) na novostavbu budovy Úradu NSK s dobou splatnosti na 30 rokov, návrh zmluvy na úver vo výške 267.750.000,- Sk od žalovaného (v 1. rade) zmenku a dohodu o vyplňovacom práve k bianko zmenke, dodatok k zmluve o OTP City konte, zmluvu o budúcej zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnej veci, pričom uvedené uznesenie nebolo predsedom NSK v zákonnej lehote podpísané z dôvodu rozporu so zákonom a nevýhodnosti pre žalobcu. Následne bolo potvrdené uznesením zastupiteľstva NSK č. 198/2005 na zasadnutí v dňoch 04.-05.07.2005. Napriek uvedeným skutočnostiam bola dňa 17.08.2005 podpredsedom NSK za žalobcu so žalovaným (v 1. rade) podpísaná Zmluva o úvere číslo 250005125, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke č. 250005125-BZ-OI, Zmluva o úvere číslo 250005136, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke č. 250005136-BZ-OI, Zmluva o vystavení platobnej bankovej záruky č. 250005135, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke č. 250005135-BZ-OI a Zmluva o budúcej zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnej veci č. 25000136-ZZ-OI. Žalobca tvrdil, že predmetné zmluvy mali byť podľa vyjadrení p. I. Q. (ako žalovaného v 2. rade) podpísané počas neprítomnosti predsedu NSK, S. V. I. H., C., t.j. neoprávnenou osobou, a to s poukazom na čl. 69 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého je predseda VÚC výkonným orgánom vyššieho územného celku a zastupuje vyšší územný celok navonok. Žalobca poukázal na ustanovenie § 16 ods. 3 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov v znení účinnom v rozhodnom čase, v zmysle ktorého predseda zastupuje samosprávny kraj navonok v majetkovoprávných vzťahoch, pracovnoprávných vzťahoch a v iných vzťahoch je štatutárnym orgánom. Podpisom zmlúv zasiahol podpredseda NSK do výlučných právomocí predsedu ako štatutárneho zástupcu žalobcu. Jedine predseda NSK je oprávnený za žalobcu v zmysle § 20 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom v rozhodnom čase (ďalej len „Občiansky zákonník“) vykonávať právne úkony, teda aj uzatvárať zmluvy, pričom podľa § 11 ods. 2 písm. j) cit. zákona zastupiteľstvo na návrh predsedu vymedzí právomoci, ktoré nemôže podpredseda vykonávať v čase neprítomnosti predsedu a v zmysle § 16 ods. 8 tohto zákona predsedu samosprávneho kraja zastupuje podpredseda v rozsahu, ktorý určí zastupiteľstvo. Žalobca tvrdil, že zastupiteľstvom NSK nebol v čase podpisu zmlúv určený žiadny rozsah, v akom by mal alebo nemal podpredseda NSK zastupovať predsedu NSK v zmysle uvedených ustanovení. V danom prípade však nemožno usudzovať, že rozsah zastupovania je neobmedzený. Podpredseda NSK tak nebol ani na základe splnomocnenia štatutárneho zástupcu žalobcu poverený konať, a preto podľa tvrdenia žalobcu konal neoprávnené. Žalobca listom zo dňa 06.10.2005 upozornil žalovaného (v 1. rade) na skutočnosť, že zmluvy a súvisiace dokumenty boli za NSK podpísané neoprávnenou osobou a preto ich považuje za neplatné a zároveň ho požiadal o jeho vyjadrenie sa k danej veci. Žalovaný (v 1. rade) žalobcovi listom, doručeným dňa 24.10.2005 oznámil, že uznáva platnosť všetkých dokumentov podpísaných za žalobcu dňa 17.08.2005 podpredsedom NSK. Žalobca je toho názoru, že sa jedná o absolútnu neplatnosť týchto právnych úkonov, že dňa 17.8.2005 predseda NSK bol vo svojej kancelárii, ktorá sa nachádza na Župnom námestí č. 3 v Nitre a v tento deň podpisoval aj dokumenty za NSK, čo preukázal aj Zmluvou o osobitných obchodných podmienkach pre bezhotovostný predaj uzatvorenou so spoločnosťou Metro. Žalovaný (v 1. rade) v tak závažných veciach ekonomického významu, ako je uzatvorenie úverovej zmluvy s finančným dopadom na celý samosprávny kraj, nevyzvalo predsedu NSK, ktorý je jeho štatutárnym orgánom, k rokovaniu a podpisaniu predmetných zmlúv, ale si dohodol termín podpisania týchto zmlúv s podpredsedom NSK, hoci výlučne predseda ako štatutárny zástupca je oprávnený vykonávať za samosprávny kraj právne úkony, teda aj uzatvárať zmluvy (§ 20 odsek 1 Občianskeho zákonníka). Ako účastník v zmluvnom vzťahu môže za samosprávny kraj vystupovať len predseda, výlučne on je oprávnený zastupovať záujmy samosprávneho kraja vo všetkých štádiách vzniku zmluvy (§ 43 - § 51 Občianskeho zákonníka) a uskutočňovať prejav vôle smerujúci k vzniku právneho úkonu - zmluvy, žalovaný (v 1. rade) neuvádza ako si overil, že predseda NSK je v čase podpisu predmetných zmlúv neprítomný, taktiež je zarážajúce, že v zmluvách je uvedená osoba zastupujúca NSK - predseda NSK S. V. I. H., C., ale nad jeho menom je podpis p. I. Q. ako žalovaného v 2. rade. K jeho tvrdeniu, že právomoci žalovaného v 2. rade ako podpredsedu neboli v čase podpisu vyššie uvedených dokumentov obmedzené t. j. p. I. Q. ako žalovaný v 2. rade mohol a v zmysle hore uvedených uznesení aj musel vykonávať právomoci predsedu v plnom rozsahu, má žalobca za to, že podpis predmetných zmlúv podpredsedom NSK je zásahom do výlučných právomocí predsedu samosprávneho kraja s poukazom na čl. 69 Ústavy SR, § 11 ods. 2 písm. j), § 16 ods. 3, 8 zákona č. 302/2001 Z. z., § 20 Občianskeho zákonníka,

§ 8 ods. 7 štatútu NSK, § 9 štatútu NSK kde je uvedené, že predsedu počas neprítomnosti alebo nespôsobilosti na výkon funkcie zastupuje podpredseda, ktorého na tento účel zvolí spravidla na celé funkčné obdobie zastupiteľstvo z radov poslancov zastupiteľstva. V § 8 ods. 7 štatútu je citované zo zákona, že predsedu NSK zastupuje podpredseda NSK v rozsahu určenom zastupiteľstvom. K rozsahu vymedzenia právomoci podpredsedu NSK boli prijaté nasledovné uznesenia Zastupiteľstva NSK: na svojom 1. zasadnutí 21.12.2001 za podpredsedu NSK zastupiteľstvo NSK zvolilo p. I. Q. (uznesenie 6/2001). Negatívne vymedzenie právomocí podpredsedu NSK v zmysle § 11 ods. 2 písm. j), ktoré nemôže vykonávať v čase neprítomnosti predsedu (právomoci v majetkovoprávných vzťahoch, pracovnoprávných vzťahoch a vo vzťahoch, v ktorých zákon zveruje samosprávnemu kraju rozhodovať o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb) bolo schválené uznesením zastupiteľstva NSK č. 7/2001 z 21.12.2001. Uvedené uznesenie bez návrhu predsedu NSK na zmeny kompetencií ako predpokladá zákon, bolo zrušené uznesením č. 38/2005 (v zmysle § 16 ods. 4 o samosprávnych krajoch výkon uznesenia bol predsedom pozastavený a uznesenie zastupiteľstvo potvrdilo uznesením č. 62/2005), Uznesením č. 39/2005 opätovne bez návrhu predsedu NSK, ako bolo už dokladované jednotlivými uzneseniami, poslanci NSK schválili zastupovania predsedu podpredsedom v plnom rozsahu. Vzhľadom k tomu, že predseda NSK sa domnieval, že týmto uznesením bol porušený zákon, pozastavil jeho výkon tým, že ho v stanovenej lehote nepodpísal. Keďže poslanci NSK toto uznesenie nepotvrdili v zákonom stanovenej lehote, stratilo toto uznesenie platnosť. Tvrdil, že predseda NSK nenavrhol zmenu vymedzenia kompetencií schválených pri nástupe podpredsedu do funkcie v r. 2001, ani ho v zmysle všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka písomne na takéto právne úkony nespĺnomocnil. Takéto splnomocnenie by bolo uvedené v záhlaví neoprávnene podpísaných zmlúv napadnutých na súde o určenie neplatnosti právneho úkonu. Podpredseda NSK teda podpísal zmluvy aj napriek tomu, že nebol predsedom NSK na to splnomocnený a aj napriek tomu, že jasne poznal postoj predsedu, ktorý verejne odmietal podpísať dotknuté zmluvy, nakoľko sa domnieval, že sú v rozpore so zákonom a nevýhodné pre NSK (podanie podnetu na prokuratúru). Dokonca vedel o tom, že voči uzneseniu č. 405/2004 podal prokurátor protest. Žalobca poukázal aj na skutočnosť, že podpredseda NSK neinformoval predsedu NSK o podpise predmetných zmlúv, predseda NSK sa o tejto skutočnosti dozvedel až prostredníctvom médií a tlače. Žalobca je toho názoru, že jedinou oprávnenou osobou vykonávať právne úkony za NSK, a teda aj podpisovať zmluvy bol v tom čase predseda NSK, a preto žalobu považuje za dôvodnú. V zmysle ustanovenia § 9 Štatútu NSK, ktorý schválilo zastupiteľstvo NSK, predsedu počas neprítomnosti alebo nespôsobilosti na výkon funkcie zastupuje podpredseda, ktorého na tento účel zvolí. Podpredsedu môže poveriť plnením úloh len zastupiteľstvo NSK a predseda NSK. Žalobca mal za to, že je potrebné sa zobrať pojmom neprítomnosti predsedu a nespôsobilosti predsedu na výkon jeho funkcie. Zo strany podpredsedu sa malo jednáť o konanie, na ktoré nemal oprávnenie zo zákona ani zo zmluvného zastúpenia a ani porušenie prípadných povinností na strane predsedu NSK nemožno suplovať uzurpovaním si jeho oprávnení podpredsedom, pričom podpredseda jednoznačne konal vo vážnom rozpore s obsahom svojich právomocí bez zákonného a bez zmluvného splnomocnenia.

3. Žalovaný (v 1. rade) žiadal žalobu zamietnuť, pričom poukázal na ustanovenie § 16 ods. 8 zákona č. 302/2001 Z.z., podľa ktorého predsedu zastupuje podpredseda v rozsahu určenom zastupiteľstvom s tým, že zastupiteľstvo NSK na svojom riadnom 15. zasadnutí dňa 07.07.2003 schválilo štatút NSK, v zmysle ktorého "predsedu počas neprítomnosti alebo nespôsobilosti na výkon funkcie zastupuje podpredseda, ktoré na tento účel zvolí spravidla na celé funkčné obdobie zastupiteľstvo z radov poslancov zastupiteľstva NSK" (§ 9 štatútu). Žalovaný (v 1. rade) mal za to, že predmetné právne úkony, určenia neplatnosti ktorých sa žalobca domáhal, boli uzavreté dňa 17.08.2005, kedy bol predseda NSK neprítomný na pracovisko, preto bol v súlade s § 9 štatútu zastúpený podpredsedom. V rozhodnom čase túto funkciu vykonával p. I. Q., ktorý konal v mene NSK pri uzatváraní uvedených zmlúv. Žalovaný (v 1. rade) sa s poukazom na danú skutočnosť domnieval, že tieto boli riadne uzavreté a nie sú postihnuté vadou absolútnej neplatnosti, nakoľko podpredseda NSK bol v rozhodnom čase oprávnený predsedu NSK zastupovať, nepotreboval žiadnu plnú moc a ani poverenie. Uvedené bolo určené zastupiteľstvom NSK, pričom ak zastupiteľstvo neurčilo, ktoré právomoci podpredseda vykonávať nemôže, toto smerodajné nie je. Právomoci podpredsedu NSK nijak obmedzené neboli, preto jednoznačne mohol predsedu NSK počas jeho neprítomnosti zastupovať v celom rozsahu. Zastupiteľstvo NSK nevyužilo možnosť obmedziť podpredsedovi právomoci v zmysle § 11 ods. 2 písm. j) zákona č. 302/2001 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase, avšak uvedené nemožno vykladať tak, že by podpredseda predsedu zastupovať nemohol. Podľa cit. zákonného ustanovenia je zastupiteľstvo vyhradené rozhodovať o základných otázkach samosprávneho kraja, voliť a odvolávať

na návrh predsedu z poslancov zastupiteľstva podpredsedu samosprávneho kraja a vymedziť na návrh predsedu jeho právomoci, ktoré nemôže podpredseda v čase neprítomnosti predsedu vykonávať. S poukazom na toto ustanovenie mal žalovaný (v 1. rade) za to, že zastúpenie podpredsedom je zákonné, jeho účelom je zákonné stanovenie nahradenia osoby štatutárneho orgánu z pohľadu efektívneho a riadneho zastúpenia samosprávneho kraja. Ak zastupiteľstvo na návrh predsedu neurčilo, ktoré činnosti podpredseda vykonávať nemôže, platí zákonom stanovené zastúpenie tak, ako je určené pre samotného predsedu. Účelový výklad štatútu NSK zo strany žalobcu, ktorý podľa žalovaného v 1. rade nemôže ísť nad rámec zákona, predstavuje vykreslenie činnosti a kompetencie podpredsedu tak, že tento nemal žiadne kompetencie, pretože zastupiteľstvo ich neurčilo, a tak v neprítomnosti predsedu podpredseda konať nemohol. V predmetnom spore podľa žalovaného (v 1. rade) mohlo ísť len o relatívnu neplatnosť právneho úkonu, ktorej sa ale žalobca nedovolal a namietať premlčanie. Žalovaný v 1. rade mal za to, že na strane predsedu NSK došlo k porušeniu povinností tým, že sporné právne úkony odmietol podpísať, čím nerešpektoval zastupiteľstvo NSK a konal v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný v 1. rade bol informovaný o tom, že podpredseda NSK je riadnym podpredsedom a predsedom pozastavené uznesenie bolo potvrdené zastupiteľstvom NSK, ktoré predsedovi uložilo povinnosť právne úkony podpísať. Žalovaný (v 1. rade) poukázal na skutočnosť, že ani štatút NSK nedefinuje neprítomnosť predsedu a pojem „neprítomnosť“ bol s účinnosťou od 01.07.2007 vylúčený zo zákona o samosprávnych krajoch.

4. P. I. Q. ako žalovaný v 2. rade žiadal žalobu zamietnuť a tvrdil, že zastupiteľstvá NSK boli po ich opätovnom potvrdení zastupiteľstvom NSK platné a účinné, pričom každý orgán NSK bol povinný sa týmito uzneseniami spravovať. Ich odmietanie by znamenalo porušenie zákona so všetkými dôsledkami z toho vyplývajúcimi. V uvedenom prípade by NSK zodpovedal za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov. Podľa ustanovenia § 1 ods. 5 zákona č. 302/2001 Z.z. v znení účinnom v rozhodnom čase, je samosprávny kraj právnickou osobou, ktorý za podmienok ustanovených zákonom samostatne hospodári s vlastným majetkom a s vlastnými príjmami, zabezpečuje a chráni práva a záujmy svojich obyvateľov a podľa § 2 cit. zákona sú orgánmi samosprávneho kraja zastupiteľstvo a predseda. V zmysle § 11 ods. 2 písm. j) cit. zákona je zastupiteľstvu vyhradené rozhodovať o základných otázkach samosprávneho kraja, najmä voliť a odvolávať na návrh predsedu z poslancov zastupiteľstva podpredsedu samosprávneho kraja, vymedziť na návrh predsedu právomoci, ktoré predseda vykonávať v čase neprítomnosti nemôže a určovať podpredsedovi, ktorý je dlhodobo uvoľnený na výkon funkcie, primeranú odmenu.

5. Vzhľadom na skutočnosť, že žalobca podaním zo dňa 15.03.2007 vzal žalobu vo vzťahu k p. I. Q. ako žalovanému v 2. rade späť, súd prvej inštancie konanie proti žalovanému v 2. rade uznesením č. k. 32Cb/22/2006-265 zo dňa 18.04.2007 zastavil. Žalobca následne podaním zo dňa 30.08.2006 vzal žalobu v časti o neplatnosť Zmluvy o úvere č. 250005125, Dohody o vyplňovacom práve k bianko zmenke č. 250005125-BZ-01. Súd na základe uvedeného konanie v časti o neplatnosti Zmluvy o úvere č. 250005125, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke č. 250005125-BZ-01, preto súd prvej inštancie uznesením č. k. 32Cb/22/2006-203 zo dňa 19.03.2007 konanie v uvedenej časti zastavil.

6. Súd v spore rozhodol rozsudkom č. k. 32Cb/22/2006 - 348 zo dňa 09.12.2008, ktorý bol zrušený Uznesením Krajského súdu Bratislava č. k. 2Cob/224/2011 - 493 zo dňa 20.03.2012 na základe uznesenia Najvyššieho súdu sp. zn. 50bdo 14/2011 zo dňa 29.04.2011 ako súdu dovolacieho, ktorým zároveň zrušil rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 07.12.2010 č. k. 2Cob/323/2010 - 419. Okresný súd Bratislava I v spore opätovne rozhodol Rozsudkom 32Cb/22/2006- 573 zo dňa 31.1.2013, ktorý bol zrušený Uznesením Krajského súdu Bratislava I č. k. 2Cob/97/2013 - 620 zo dňa 28.5.2013 a vrátený súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

7. S poukazom na vyššie uvedené súd prvej inštancie následne vec právne posúdil podľa § 137, § 185, § 186 ods. 2, § 191, § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „C.s.p.“), § 261 ods. 2, § 267 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Obchodný zákonník“), § 11 ods. 2 písm. j), § 16 ods. 3, 4, 5 a 8 zákona č. 302/2001 Z.z. o samospráve vyšších územných celkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o samosprávnych krajoch“), § 20 ods. 1, § 39, § 40a, § 40 ods. 3 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení neskorších predpisov (ďalej len „Občiansky zákonník“) a čl. 69 ods. 6 zákona č. 460/1992 Zb. Ústava Slovenskej republiky v znení účinnom v rozhodnom čase a dospel predovšetkým k záveru, že sa

v danom prípade jedná o obchodný záväzkový právny vzťah medzi žalobcom ako subjektom verejného práva a žalovaným ako podnikateľom.

8. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nesporné, že podpredseda NSK bol za podpredsedu zvolený zastupiteľstvom NSK na návrh predsedu NSK, a že nemal zastupiteľstvom NSK presne vymedzený rozsah svojej právomoci ani udelené písomné splnomocnenie alebo poverenie na uskutočnenie sporných právnych úkonov a tiež skutočnosť, že návrh na obmedzenie právomoci podpredsedu nebol zo strany predsedu NSK podaný. Medzi sporovými stranami bolo sporné, či má uvedené za následok, že podpredseda NSK nemohol zo zákona a z titulu zvolenia do funkcie vôbec zastupovať predsedu NSK, či neobmedzenie jeho právomoci zastupiteľstvom má za následok, že zastupuje predsedu v plnom rozsahu (negatívne vymedzenie právomoci), či presné nevymedzenie právomoci podpredsedu zastupiteľstvom má za následok, že zastupuje predsedu v plnom rozsahu (pozitívne vymedzenie právomoci) a taktiež výklad pojmu neprítomnosti predsedu.

9. Po vykonanom dokazovaní dospel súd prvej inštancie v predmetnej právnej veci k záveru, že zastupiteľstvo podpredsedu zvolilo, avšak rozsah, v akom podpredseda zastupuje predsedu v zmysle § 16 ods. 8 zákona o samosprávnych krajoch, nevymedziло, pričom nedošlo ani k obmedzeniu jeho právomocí na návrh predsedu v súlade s ustanovením § 11 ods. 2 písm. j) cit. zákona. S poukazom na uvedené tak síce funkcia podpredsedu vznikla, avšak konkrétny rozsah právomoci závisel od udeleného poverenia podľa § 9 ods. 2 štatútu NSK, v zmysle ktorého podpredsedu môže poveriť plnením úloh len zastupiteľstvo NSK a predseda NSK. Podpredseda v čase zastupovania predsedu zvoláva a vedie zasadnutie zastupiteľstva NSK. Znenie štatútu je preto aj v súlade s ustanovením § 16 odsek 8 zákona o samosprávnych krajoch. Žalovaný v konaní nepreukázal existenciu poverenia udeleného podpredsedovi zastupiteľstvom ani predsedom NSK, preto právne úkony uskutočnila osoba, ktorá na to oprávnená v zmysle ustanovenia § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka nebola. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že samotné zvolenie za podpredsedu totiž jeho právomoci nevymedzuje.

10. Súd prvej inštancie poukázal na meritórne rozhodnutie, vydané Okresným súdom Nitra, v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 4T/183/2009, v zmysle ktorého bol podpredseda NSK uznaný vinným podľa § 158 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, nakoľko nebol splnomocnený predsedom NSK na podpis jednotlivých zmlúv, čím porušil § 11 ods. 2 písm. j) a § 16 ods. 3. a § 12 ods. 2 písm. b) zákona o samosprávnych krajoch a spôsobil tak NSK škodu.

11. Súd prvej inštancie mal po posúdení podmienok podľa § 267 Obchodného zákonníka za preukázané, že sa nejedná o relatívnu neplatnosť v zmysle cit. zákona, ktorej sa možno dovolať len v určitom čase, preto nemožno v danom prípade uvažovať o premlčaní práva na dovolanie sa relatívnej neplatnosti právneho úkonu. Navyše, vzhľadom na existenciu viacerých dôvodov neplatnosti, sú tieto dôvody ustanovené na ochranu žalobcu aj žalovaného, čo taktiež potvrdzuje, že nejde sa o relatívnu neplatnosť podľa predmetného ustanovenia Obchodného zákonníka.

12. Súd prvej inštancie ďalej konštatoval, že Obchodný zákonník osobitne upravuje neplatnosť zmlúv v prípade nedodržania písomnej formy, ak písomnú formu požaduje zákon alebo ak aspoň jedna strana pri rokovaní o uzavretí zmluvy prejaví vôľu, aby sa zmluva uzavrela v písomnej forme. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie za preukázané, že v danom prípade ide o právne úkony pripravované žalovaným, ktorý ich písomnú formu vyžadoval a na písomnú formu a jej dodržanie, t.j. aj podpísanie oprávnenou osobou sa odvoláva. Znamená to, že ak sporné úkony nie sú podpísané oprávnenou osobou, dôvodom neplatnosti právnych úkonov je aj nedodržanie ich písomnej formy v zmysle vyššie uvedeného. V prípade absolútnej neplatnosti právneho úkonu táto nastáva priamo zo zákona, pôsobí ex tunc a súd na ňu prihliada ex offo. Vylučuje možnosť ratihabície alebo konvalidácie vadného právneho úkonu a neplatnosť pôsobí erga omnes, t.j. dovolať sa jej môže dovolať každý, t.j. bez časového obmedzenia (nepremlčuje sa).

13. Súd prvej inštancie uviedol, že právne úkony - zmluva o úvere číslo Zmluva o úvere číslo 250005136, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke číslo 250005136-BZ-01, Zmluva o vystavení platobnej bankovej záruky číslo 250005135, Dohoda o vyplňovacom práve k bianko zmenke číslo 250005135-BZ-01 a Zmluva o budúcej zmluve o zriadení záložného práva k nehnuteľnej veci číslo 25000136-ZZ-01, boli všetky vykonané v mene žalobcu vtedajším podpredsedom NSK dňa 17.08.2005, ktorý nemal na tieto úkony udelenú moc v zmysle § 20 odsek 1 Občianskeho zákonníka v súlade s ustanovenia § 11

odsek 2 písm. j) zákona o samosprávnych krajoch a ani nemal zastupiteľstvom žalobcu určený rozsah právomoci, ktoré nemôže podpredseda vykonávať v čase neprítomnosti predsedu. Meno podpredsedu vôbec nie je uvedené, podpis je priradený k menu predsedu.

14. Vo vzťahu k výkladu neprítomnosti predsedu NSK súd prvej inštancie ustálil, že medzi stranami sporu bolo nesporné, že dňa 17.08.2005 bol predseda NSK v úrade prítomný. Z výsluchu sporových strán vyplynulo, že zmluvy sa podpisovali v priestoroch žalovaného, zatiaľ čo predseda podpisoval právne úkony týkajúce sa NSK v úrade. Žalovaný uvedený stav nesprávne vyhodnotil ako neprítomnosť predsedu pri podpise sporných právnych úkonov, avšak predseda nemôže byť na viacerých miestach naraz. V danom prípade bolo jednoznačne preukázané, že predseda NSK bol na pracovisku dňa 17.08.2005 prítomný, bol vo svojej kancelárii a dostatočným spôsobom v konaní preukázal, že v rozhodnom čase za NSK podpísal rôzne iné dokumenty. Aj napriek uvedenému sa predseda NSK sa o podpise sporných právnych úkonov dozvedel až ex post z médií. Podľa Ústavy SR je štatutárnym orgánom VÚC jeho predseda, obzvlášť s poukazom na § 16 ods. 3 zákona o samosprávnych krajoch v majetkovoprávnych vzťahoch. Také právne úkony, ktoré by žalobcu zaväzovali v majetkovoprávnych vzťahoch tak mohol realizovať výlučne predseda a pokiaľ takéto úkony realizoval podpredseda, sú neplatné. Podpredseda NSK podpísal sporné právne úkony napriek tomu, že zastupiteľstvo rozsah jeho zastupovania predsedu neurčilo. Súd sa v predmetnej právnej veci nestotožnil s názorom žalovaného, že podpredseda NSK bol v rozhodnom čase oprávnený zastupovať predsedu NSK, pričom žiadnu plnú moc na jeho zastupovanie, resp. poverenie nepotreboval, nakoľko mal za to, že zastupiteľstvo určilo, že podpredseda je oprávnený zastupovať predsedu NSK v jeho neprítomnosti. Rovnako sa súd prvej inštancie nestotožnil ani s jeho názorom, že to, že zastupiteľstvo neurčilo, ktoré právomoci podpredseda vykonávať nemôže, nie je smerodajné. Súd prvej inštancie mal za preukázané, že v zmysle § 16 ods. 3 zákona o samosprávnych krajoch mohol predmetné právne úkony vykonávať len štatutárny orgán oprávnený konať v majetkovoprávnych vzťahoch za samosprávny kraj, t. j. jeho predseda, preto dospel k záveru, že žaloba bola podaná dôvodne a predmetné právne úkony sú absolútne neplatné. Skutočnosť, že predseda NSK návrh na obmedzenie právomoci podpredsedu nepodal a ani to, že sporné právne úkony osobne nepodpísal napriek tomu, že vôľou zastupiteľstva NSK bolo ich uskutočniť, nemôže zhojiť platnosť právnych úkonov realizovaných osobou, ktorá na to oprávnená nebola. Nakoľko predseda NSK bol v rozhodnom čase k dispozícii v úrade, t. j. nebol práceneschopný a nebol odcestovaný, nie je možné tvrdiť, že nebol prítomný. Samotnú neprítomnosť nemožno totiž účelovo vykladať ako neprítomnosť na viacerých miestach naraz, napr. v banke - ak si táto uvedené miesto zvolí ako miesto podpisu, pričom sa na stretnutí dohodne výlučne s podpredsedom NSK bez toho, aby si overila jeho oprávnenie na uskutočnenie dotknutých právnych úkonov a pri svojom konaní vychádzala len zo samotného vzniku funkcie a uznesenia zastupiteľstva, ktoré odporúčalo uskutočnenie daných právnych úkonov predsedovi. Žalovaná strana sporu nijak nepreukázala, že by za účelom podpisu predmetných právnych úkonov pozvala aj predsedu NSK alebo mu aspoň oznámila miesto a čas ich podpisu podpredsedom - v takom prípade nemožno hovoriť o náležitej odbornej starostlivosti zo strany žalovaného, ktorú mal so zreteľom na závažnosť a dosah predmetných právnych úkonov, rozsah možnej škody, sumu poskytovaného úveru a rozsah zabezpečenia, vynaložiť. S poukazom na uvedené nemožno ani dôvodiť, že žalovaný konal v dobrej viere, že podpredseda je na platnú realizáciu predmetných právnych úkonov oprávnený, nakoľko nekonal s náležitou odbornou starostlivosťou a takéto konanie právnu ochranu v podobe platného právneho úkonu nepožíva.

15. Keďže podpredseda NSK neinformoval predsedu o uskutočnení tak zásadných právnych úkonov vopred, nakoľko ten sa o nich dozvedel až z médií, konanie podpredsedu tak možno kvalifikovať ako konanie v rozpore s dobrými mravmi, ktoré je spôsobilé privodiť vznik škody. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že podpísanie sporných právnych úkonov podpredsedom je konaním v rozpore s dobrými mravmi, nakoľko podpredseda má zastupovať predsedu, vykonávať jeho vôľu a nie konať v jej rozpore, navyše ho zastúpiť počas neprítomnosti alebo nespôsobilosti, a to v rozsahu mu udelenej právomoci (zastúpenia). Predmetné konanie podpredsedu NSK má za následok absolútnu neplatnosť vykonaných právnych úkonov v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka. S poukazom na ustálenú judikatúru súd prvej inštancie taktiež konštatoval, že žalovaným tvrdený výklad zákona, v zmysle ktorého podpredseda mohol predsedu zastupovať neobmedzene, pretože v danom prípade absentovalo vymedzenie rozsahu jeho právomocí zo strany zastupiteľstva, je obchádzaním zákona o samosprávnych krajoch a účelovým výkladom právnych predpisov. Pokiaľ by sa takýto výklad pripustil, znamenalo by to, že podpredseda sa stal štatutárnym orgánom NSK, s čím sa však súd prvej inštancie nestotožnil a má za to, že uvedený výklad nebol ani úmyslom zákonodarcu.

16. Žalobca sa žalobou domáhal neplatnosti právnych úkonov z dôvodu ich uskutočnenia neoprávnenou osobou, pričom skutočnosť, či predseda NSK zaviniť nedostatok právomoci podpredsedu NSK a či takéto konanie/opomenutie z jeho strany je porušením jeho povinností, nie je predmetom uvedeného sporového konania a nemá vplyv na platnosť právnych úkonov, pretože nemôže tieto splatniť. Predmetom uvedeného sporového konania zároveň nie je ani prípadné vyvodenie zodpovednosti vo vzťahu k predsedovi NSK. Ani možné porušenie povinností na strane predsedu NSK vo vzťahu k zastupiteľstvu nie je predmetom sporového konania a na platnosť dotknutých právnych úkonov, podpísaných podpredsedom, vplyv nemá. Predseda NSK neudelil podpredsedovi NSK žiadne splnomocnenie, resp. nerealizoval žiadny právny úkon, ktorým by podpredsedu NSK na podpísanie sporných právnych úkonov splnomocnil. Znamená to, že podpredseda NSK nekonal ani na základe zmluvného zastúpenia.

17. V kontexte ustanovenia § 11 ods. 2 písm. b) zákona o samosprávnych krajoch rozhoduje zastupiteľstvo o základných otázkach samosprávneho kraja, avšak štatutárnym orgánom, osobou oprávnenou v konkrétnom prípade konať v mene a na účet samosprávneho kraja (NSK) je predseda. Vzhľadom na uvedené mal súd prvej inštancie za to, že nerešpektovanie rozhodnutia zastupiteľstva je otázkou zodpovednosti predsedu NSK za výkon svojej funkcie. Sporové strany v konaní nepreukázali, že by zastupiteľstvo na uskutočnenie právnych úkonov splnomocnilo podpredsedu, hoci tak podľa štatútu NSK (a aj v zmysle § 16 ods. 8 zákona o samosprávnych krajoch) urobiť mohlo. Podpredseda nevykonáva priamo vôľu zastupiteľstva, ale má zastupovať predsedu, preto ani samotná vôľa zastupiteľstva, platnosť uznesenia zastupiteľstva, nemá na platnosť právnych úkonov, uskutočnených podpredsedom NSK nijaký vplyv. Potvrdenie uznesenia nespôsobuje vznik oprávnenia podpredsedu uskutočniť sporné právne úkony bez súhlasu predsedu a oprávnenia na jeho zastupovanie, nakoľko také ustanovenie nemá oporu v zákone.

18. Záverom súd prvej inštancie konštatoval, že sporné právne úkony podpísané podpredsedom NSK sú absolútne neplatné podľa § 39 Občianskeho zákonníka v spojení s § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka z dôvodov, ktoré sú uvedené vyššie. Súd dospel k záveru, že podpisom sporných právnych úkonov podpredsedom došlo ku konaniu v rozpore s dobrými mravmi, porušeniu zákona o samosprávnych krajoch, snahe obchádzať tento zákon, podpisu právnych úkonov neoprávnenou osobou, nedodržaniu písomnej formy právnych úkonov. S poukazom na uvedené súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobcom uplatnený nárok je v celom rozsahu dôvodný.

19. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd prvej inštancie podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a žalobcovi ako úspešnej sporovej strane priznal s poukazom na § 255 ods. 1 C.s.p. trovy (prvoinštančného aj odvolacieho) konania v rozsahu 100%, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením vydaným súdnym úradníkom podľa § 262 ods. 2 C.s.p.

20. Proti predmetnému meritórnemu rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalovaný, dôvodiac podľa § 365 ods. 1 písm. f) a h) C.s.p. tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

21. Žalovaný v odvolaní namietal nesprávne zistený skutkový stav, týkajúci sa údajnej prítomnosti predsedu NSK dňa 17.08.2005 na pracovisku, nakoľko z pojednávania, nariadeného súdom prvej inštancie dňa 09.12.2008, v zmysle znenia zápisnice vyplýva, že súd prvej inštancie sa oboznámil s dovolenkovým lístkom, znejúcim na meno doc. Ing Milan Belica, PhD., zo dňa 16.08.2005, ktorý však jednak spolu so zápisnicou z predmetného pojednávania zažurnalizovaný v spise nie je a zároveň súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozsudku ani neuvádza konkrétne č. listu pri konštatovaní údajnej prítomnosti predsedu NSK, hoci z uvedeného listinného dôkazu vyplýva, že predseda NSK si dovolenkový lístok vypísal deň pred podpisom právnych úkonov, pričom v rozhodný deň na pracovisku prítomný nebol. Súd prvej inštancie opačné tvrdenie nekriticky zakladá len na tvrdeniach žalobcu, a to v rozpore s vykonaným dokazovaním. Žalovaný ďalej namietal, že uznesenie č. 38/2005 zo 43. riadneho zastupiteľstva NSK zo dňa 28.02.2005, ktorým zastupiteľstvo zrušilo uznesenie č. 7/2001 z 1. riadneho zastupiteľstva NSK, nebolo podpísané predsedom NSK, na základe čoho následne na 44. zasadnutí NSK bolo prijaté potvrdzujúce uznesenie č. 6/2005, ktoré predmetné uznesenie č.

38/2005 potvrdilo - zastupiteľstvo ním výslovne a presvedčivo odmietlo obmedziť výkon právomocí podpredsedovi NSK na zastupovanie predsedu NSK a toto jasné prejavenie vôle zastupiteľstva NSK spočívajúce v neobmedzení výkonu právomocí podpredsedovi NSK súd prvej inštancie do meritórneho rozhodnutia, napriek jeho zásadnému významu, nepretavil. Žalovaný tak napáda rozsudok súdu prvej inštancie pre jeho nezákonnosť, nakoľko na základe vykonaného dokazovania došlo zo strany súdu prvej inštancie k nesprávnemu zisteniu skutkového stavu.

22. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu právnemu posúdeniu veci súdom prvej inštancie žalovaný uviedol, že v rámci preukázania naliehavého právneho záujmu sa súd prvej inštancie obmedzil len na všeobecné odôvodnenie jeho údajného preukázania bez toho, aby riadne zistil a posúdil povahu sporných právnych úkonov a tiež posúdenia, či vyslovením ich údajnej neplatnosti dôjde k odstráneniu sporu medzi sporovými stranami, resp. či žalobca mohol podať (alebo podal) aj žalobu na plnenie. Súd prvej inštancie jednak tvrdí, že skúmal dôvody absolútnej neplatnosti dotknutých právnych úkonov, na ktorú je povinný prihliadnuť ex offa, avšak na strane druhej sa nijak nevyporiadal s tým, či je preukázaný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi sporovými stranami a či uvedený stav nemožno skutočne odstrániť iným právnym prostriedkom. Žalobca však podal na súd prvej inštancie dve žaloby, ktorými sa domáha voči žalovanému peňažného plnenia. Súd prvej inštancie však uvedené skutočnosti nevzal, aj napriek ustálenej judikatúre - podľa ktorej žaloba domáhajúca sa určenia existencie práva alebo právnej skutočnosti nie je opodstatnená v prípade, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti - do úvahy a dotknuté právne úkony primárne z uvedeného pohľadu neposúdil. Žalovaný však nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobcu na podaní predmetnej určovacej žaloby od počiatku namietal a práve pre nepreukázanie splnenia uvedenej podmienky mala byť žaloba v celom rozsahu zamietnutá.

23. Žalovaný ďalej konštatoval, že pokiaľ by dotknuté právne úkony mali byť neplatné, potom sa môže jednať len o ich relatívnu neplatnosť, pričom v sporovom konaní zároveň namietol premlčanie práva na jej dovolanie sa. Žalovaný sa nestotožnil s aplikáciou ustanovenia § 267 Obchodného zákonníka a má za to, že žalobcom tvrdená neplatnosť právnych úkonov slúži výlučne na jeho ochranu a jediný, kto má záujem na uvedenom určení je samotný žalobca. Žalovaný sa od počiatku sporového konania bránil, že dotknuté právne úkony sú platné, pričom už zo samotnej žaloby vyplýva, že žalobca namieta ich neplatnosť len výlučne podpisom zo strany jeho vlastného podpredsedu, nie však pre ich obsah, resp. znenie. Súd prvej inštancie však v napadnutom rozhodnutí vôbec neposúdil žalovaným doloženú judikatúru preukazujúcu, že štát (a teda súd) má svoj zásah do súkromnoprávných vzťahov minimalizovať a absolútnu neplatnosť právnych úkonov určiť len v prípade, ak ten vznikol v rozpore so zakazujúcou právnou normou, výslovným znením zákona alebo zmluvy. Pri posúdení relatívnej neplatnosti dotknutých právnych úkonov súd prvej inštancie nevzal vôbec do úvahy postavenie a úlohu zastupiteľstva v samosprávnych krajoch v zmysle Ústavy SR, hoci je to práve zastupiteľstvo, ktoré výlučne kreuje vôľu samosprávneho kraja a tiež určuje, že táto vôľa musí byť vykonaná, a to aj v prípade, ak predseda samosprávneho kraja uznesenie samosprávneho kraja pozastaví (t.j. s ním nesúhlasí). Súd prvej inštancie v danom prípade vôbec nevzal do úvahy, že zastupiteľstvo NSK dvakrátuložilo predsedovi NSK podpísať dotknuté právne úkony - uznesením č. 179/2005 a č. 198/2005 a ani to, že zastupiteľstvo NSK dvakrát zrušilo obmedzenie právomocí podpredsedu NSK - uznesením č. 38/2005 a č. 62/2005. Navyše, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací v predmetnej sporovej veci v rámci uznesenia č. k. 2Cob/97/2013-620 zo dňa 28.05.2013 dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné a konštatoval, že súd prvej inštancie sa s jeho tvrdeniami, že zastupiteľstvo prelomilo pozastavenie výkonu uznesenia zastupiteľstva č. 179/2005 uznesením č. 198/2005 - preto platnosť takéhoto uznesenia predseda NSK už spochybníť nemohol, nevysporiadal. Súd prvej inštancie vo veci opätovne rozhodol, pričom s uvedeným sa však v napadnutom rozsudku, hoci je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, nezaoberal. Súd prvej inštancie právne neposudzoval predmetné uznesenia zastupiteľstva o prejavenej vôli NSK uzavrieť sporné právne úkony, neskúmal, či v danom prípade zastúpenie predsedu podpredsedom nevyplýva priamo zo zákona - bez potreby osobitnej plnej moci podľa § 20 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie tak v celom rozsahu ignoroval závery prijaté odvolacím súdom a k údajnému nepreukázaniu relatívnej neplatnosti právnych úkonov dospel nezrozumiteľným a svojvoľným výkladom ustanovenia § 267 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalovaný už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie č. k. 32Cb/22/2006-573 zo dňa 31.01.2013 poukázal na to, že podpredseda NSK konal v súlade s (v rozhodnom čase platným) uznesením zastupiteľstva žalobcu č. 198/2005, ktorým bolo predsedovi NSK uložené podpísať dotknuté právne úkony. Podpredseda NSK dňa 17.08.2005 pri ich podpise nekonal svojvoľne alebo proti vôli zastupiteľstva v zmysle uznesení (a teda proti vôli žalobcu), ale v plnom súlade s vôľou zboru pozostávajúceho z poslancov volených v priamych voľbách, ktorú predseda

NSK nevykonával. Práve predseda NSK porušil zákon o samosprávnych krajoch, keď tieto právne úkony nepodpísal, a teda žalobca mal vo vzťahu k nemu iniciovať príslušné konanie - a proti žalovanému sa teoreticky mohol dovoliť relatívnej neplatnosti dotknutých právnych úkonov. Žalovanému bolo známe, že podpisujúca osoba je riadne zvolený podpredseda NSK, a preto od počiatku sporového konania tvrdí, že nemal a nemohol mať vedomosť o (údajnom) nedostatku oprávnenia podpredsedu NSK na zastupovanie predsedu NSK - čo potvrdil aj pôvodný žalovaný v 2. rade (samotný podpredseda NSK), ktorý bol presvedčený, že oprávnenie na podpis dotknutých právnych úkonov mal v zmysle zákona o samosprávnych krajoch, keďže k obmedzeniu jeho právomoci zo strany zastupiteľstva nedošlo.

24. Záverom žalovaný poukázal na to, že súd prvej inštancie sa v napadnutom rozhodnutí aj napriek tomu, že v predmetnej sporovej veci boli iniciované opakovane odvolacie aj dovolacie konania, nezaoberal postavením a úlohou zastupiteľstva samosprávneho kraja, spor rozhodol ako spor dvoch obchodných spoločností a meritórne rozhodnutie odôvodnil reštriktívne tak, že za jednu zo sporových strán právne úkony podpísala neoprávnená osoba. Žalovaný mal za to, že súd prvej inštancie vyložil zákon o samosprávnych krajoch v rozsahu právomoci podpredsedu reštriktívne, hoci ten obmedzený výkon právomocí pri zastupovaní predsedu zo strany zastupiteľstva nemal, práve naopak - zastupiteľstvo zrušilo obmedzenie výkonu právomocí podpredsedu. V danom prípade zastupiteľstvo zaviazalo predsedu na podpis dotknutých právnych úkonov. Podpredseda konal na základe zákonného splnomocnenia v súlade s vôľou zastupiteľstva, a teda žalobcu - za jeho predsedu. S poukazom na uvedené tak nemožno hovoriť o rozpore so zákonom, o obchádzaní zákona a ani o rozpore s dobrými mravmi - už vôbec nie na strane žalovaného. Žalovaný od počiatku tvrdí, že bol oboznámený s vôľou žalobcu (v zmysle uznesení zastupiteľstva NSK) a má za to, že zákon o samosprávnych krajoch je potrebné vykladať tak, že podpredseda NSK bol riadne zvolený zastupiteľstvom a keďže nemal obmedzený výkon právomocí na zastupovanie predsedu NSK, konal pri podpise dotknutých právnych úkonov na základe zákonného zastúpenia.

25. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalovaný odvolaciemu súdu navrhuje, aby napadnuté meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu v celom rozsahu zamietne a žalovanému prizná nárok na náhradu trov konania.

26. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaného uviedol, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie považuje za vecne správny a dostatočne skutkovo aj právne odôvodnený. Žalobca má za to, že polemika žalovaného týkajúca sa dovolenkového lístka predsedu NSK zo dňa 16.08.2005 je pre meritórne rozhodnutie irelevantná, pričom aj súd prvej inštancie v odôvodnení napadnutého rozhodnutia uviedol, že žalobcom predložené listiny dostatočne preukazujú prítomnosť predsedu NSK vo svojom úrade v rozhodnom čase - 17.08.2005. Navyše, sám žalovaný následne v odvolaní spochybňuje ním tvrdenú potrebu skúmania dovolenkového lístka, keď prezentuje záver, že prítomnosť či neprítomnosť predsedu v úrade nie je právne relevantná pre posúdenie platnosti zastúpenia predsedu NSK podpredsedom pri podpise sporných právnych úkonov. Vo vzťahu k obmedzeniu právomoci podpredsedu NSK žalobca uviedol, že súd prvej inštancie správne zhrnul, že nemal v rozhodnom čase vymedzený rozsah, v akom zastupuje predsedu a ani nemal obmedzenú právomoc v zmysle § 11 ods. 2 zákona o samosprávnych krajoch, avšak táto skutočnosť automaticky neznamená neobmedzené právomoci podpredsedu NSK pri zastupovaní predsedu, a to aj s poukazom na § 9 ods. 2 štatútu NSK, v zmysle znenia ktorého plnením úloh môže podpredsedu poveriť len predseda alebo zastupiteľstvo, pričom poverenie pri podpise sporných právnych úkonov sa nielenže nepreukázalo, ale ani netvrdilo. Vzhľadom na uvedené tak súd prvej inštancie správne uzavrel, že podpredseda NSK oprávnením na podpis predmetných právnych úkonov nedisponoval. Žalobca má taktiež za to, že v meritórnom rozhodnutí došlo k dostatočnému vysporiadaniu sa aj s otázkou naliehavého právneho záujmu, pričom súdne konania, na ktoré žalovaný v odvolaní poukazuje, len jednoznačne preukazujú, že medzi sporovými stranami existuje stav právnej neistoty, ktoré je potrebné odstrániť práve posúdením platnosti predmetných právnych úkonov. Súd prvej inštancie správne uzavrel, že ich platnosť má vplyv na ďalšie nároky, ktoré vyplývajú z poskytnutého úveru, avšak je absurdné, aby tieto nároky podrobnejšie konkretizoval za účelom ozrejmenia naliehavého právneho záujmu na určenie (ne)platnosti sporných právnych úkonov - obzvlášť, keď táto nepochybne vyplýva aj z toho, že žalobca je subjektom verejného práva, a teda následky právneho úkonu realizovaného neoprávnenou osobou majú dopad aj na verejné financie a tretie osoby. Za daného stavu sa preto vyriešenie otázky platnosti sporných právnych úkonov javí ako najefektívnejší a najhospodárnejší prostriedok pre odstránenie stavu právnej neistoty, ktorý zamedzí zároveň vzniku ďalších súdnych konaní.

27. Na margo žalovaným namietaného posúdenia absolútnej neplatnosti sporných právnych úkonov zo strany súdu prvej inštancie žalobca uviedol, že táto nebola vyvodená len zo samotného faktu ich podpísania neoprávnenou osobou, ako účelovo tvrdí žalovaný v odvolaní, ale aj z následného nedodržania ich písomnej formy vyžadovanej žalovaným, konaním podpredsedu NSK v rozpore s dobrými mravmi a tiež obchádzaním zákona - na všetky tieto okolnosti súd prvej inštancie poukázal a aj sa s nimi dostatočným spôsobom vysporiadal. Súd prvej inštancie ich zároveň považoval za spôsobilé privodiť ujmu všetkým účastníkom právneho úkonu, a to v podobe bezdôvodného obohatenia, trestnoprávneho postihu, vzniku škody a nároku na sankcie. Žalobca zároveň zdôraznil, že judikatúra, na ktorú poukazuje v odvolaní žalovaný, je na daný skutkový stav neaplikovateľná, pretože rieši obchodnoprávne vzťahy, účastníkom ktorých ale nie je verejnoprávny subjekt. Rovnako tak z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia jednoznačne vyplýva, že súd prvej inštancie sa zaoberal postavením zastupiteľstva NSK, pričom však poukázal na to, že štatutárnym orgánom žalobcu je jeho predseda a nerešpektovanie rozhodnutia zastupiteľstva je otázkou zodpovednosti predsedu NSK za výkon jeho funkcie, pričom ani potvrdenie platnosti uznesenia nespôsobuje vznik oprávnenia podpredsedu uskutočniť sporné právne úkony bez súhlasu predsedu a oprávnenia na jeho zastupovanie, nakoľko nemá oporu v zákone. Žalobca taktiež zastáva názor, že podpredseda ani pri oprávnenom zastupovaní predsedu v čase jeho neprítomnosti, nemôže ako zástupca zastúpeného konať v rozpore s jeho vôľou. Názor predsedu NSK na uzatvorenie sporných právnych úkonov bol ešte pred ich uzatvorením dobre známy nielen predsedovi, ale aj žalovanému a skutkové okolnosti odôvodňujú záver, že podpredseda NSK spolu so žalovaným sa cielene pokúsili obísť zákonné kompetencie prináležiace výlučne predsedovi NSK, stanoviac si za dátum realizácie deň, kedy mal mať predseda NSK vypísanú dovolenku - ktorú ale preukázateľne nečerpal. Sám súd prvej inštancie celkom správne takýto postup považoval za rozporný s právnymi predpismi s následkom absolútnej neplatnosti predmetných právnych úkonov a správne taktiež poukázal na meritórne rozhodnutie Okresného súdu Nitra v trestnej veci, vedenej pod sp. zn. 4T/1832009, ktorým bol podpredseda NSK uznaný vinným pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa.

28. Záverom žalobca poukázal na to, že žalovaná strana sporu pri citovaní výňatkov z uznesenia Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/97/2013-620 zo dňa 28.05.2013, v rámci odvolania zároveň bezprecedentným spôsobom kreuje záver, že jeho dovtedajšia argumentácia v sporovom konaní je dôvodná. Pokiaľ však odvolací súd v predmetnom rozhodnutí konštatoval, že sa súd prvej inštancie určitými námietkami žalovaného nezaoberal, nemožno bez ďalšieho vyvodiť záver, že by tieto námietky boli dôvodné a ani to, že by súd prvej inštancie mal dotknuté právne normy v ďalšom konaní vykladať určitý, spôsobom. Záver žalovaného o údajnom opačnom právnom posúdení skutkového stavu zo strany súdu prvej inštancie, než aké vyplýva z uvedeného rozhodnutia odvolacieho súdu, tak žalobca považuje za ničím nepodložený a absurdný. Súd prvej inštancie prijal vo veci správny právny záver, že podpredseda je zástupcom predsedu a nie bez ďalšieho priamym vykonávateľom vôle zastupiteľstva, a preto je pri výkone kompetencii povinný rešpektovať jeho vôľu a nie konať v priamom rozpore s ňou - navyše, ak na konkrétne právne úkony nebol poverený ani predsedom a ani zastupiteľstvom. Na margo tvrdenia žalovaného že pre právne posúdenia daného skutkového stavu nie je rozhodujúce, čo bol predseda NSK v čase realizácie sporných právnych úkonov podpredsedom prítomný v úrade, keďže podľa tvrdenia žalovaného je zákonné zastúpenie kreované ako zastúpenie na zabezpečenie úloh, ktoré musí samosprávny kraj riešiť a nie zastúpenie výlučne pre prípad neprítomnosti alebo neschopnosti predsedu vykonávať funkciu, žalobca uviedol, že s poukazom na prvú vetu § 9 ods. 1 štatútu NSK, podľa ktorého predseda počas neprítomnosti alebo nespôsobilosti na výkon funkcie zastupuje podpredseda, ktorého na tento účel zvolí spravidla na celé funkčné obdobie zastupiteľstvo z radov poslancov zastupiteľstva NSK, neobstojí.

29. S poukazom na uvedené žalobca odvolaciemu súdu navrhuje, aby napadnuté meritórne rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil a priznal žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%.

30. Žalovaný následne vo svojom vyjadrení opakovane zotrval na skutočnostiach uvedených v odvolaní a doplnil, že naďalej považuje napadnuté meritórne rozhodnutie za nezákonné, nakoľko súd prvej inštancie prítomnosť predsedu NSK odôvodnil len na základe „iných“, nešpecifikovaných dokumentov, ktoré mal predseda NSK v rozhodnom čase (t. j. dňa 17.08.2005) podpísať. Žalovaný trvá na námietke nesprávne zisteného skutkového stavu týkajúceho sa údajnej prítomnosti predsedu NSK na pracovisku

a má za to, že súd prvej inštancie len nekriticky prebral tvrdenia žalobcu, ktoré sú však v rozpore s vykonaným dokazovaním v sporovom konaní. Vo vzťahu k obmedzeniu právomoci predsedu NSK žalovaný opakovane poukázal na uznesenie č. 38/2005 zo 43. riadneho zastupiteľstva NSK, konaného dňa 28.02.2005, ktorým zastupiteľstvo NSK zrušilo uznesenie č. 7/2001 z 1. riadneho zastupiteľstva NSK, ktoré ale nebolo predsedom NSK riadne podpísané, preto na 44. zasadnutí zastupiteľstva NSK bolo prijaté potvrdzujúce uznesenie č. 62/2005, ktoré potvrdilo uznesenie č. 38/2005 - dané potvrdzujúce uznesenie preukazuje, že zastupiteľstvo NSK výslovne a presvedčivo odmietlo obmedziť výkon právomocí podpredsedovi NSK na zastupovanie predsedu NSK, čo však súd prvej inštancie skutkovo aj právne odignoroval. Z uvedený uznesení zastupiteľstva NSK je však zrejмый rozpor osobných záujmov predsedu NSK so záujmami zastupiteľstva NSK, t. j. dostatočne určito a zrozumiteľne prejavenej vôle zastupiteľstva NSK, ktorý je na kreovanie vôle samosprávneho kraja splnomocnený zákonom o samosprávnych krajoch. Súd prvej inštancie však uvedený prejav vôle zastupiteľstva NSK neobmedzil právomocí podpredsedovi NSK nezohľadnil. Žalovaný zotrval na tvrdení, že súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s otázkou preukázania naliehavého právneho záujmu žalobcom v predmetnej sporovej veci a má za to, že ani tvrdenie, že je subjektom verejného práva nie je v danom prípade rozhodujúcim. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného obmedzil len na všeobecné konštatovanie údajného preukázania naliehavého právneho záujmu, avšak bez riadneho zisťovania a posúdenia povahy dotknutých právnych úkonov. Žalovaný odkázal na argumentáciu uvedenú v jeho odvolaní a naďalej trvá na tom, že súd prvej inštancie aj v uvedenom len nekriticky prevzal argumentáciu žalobcu, že právny záujem na podaní predmetnej žaloby je daný. Žalovaný naďalej považuje dotknuté právne úkony za platné, tieto neboli uzavreté podľa 2. časti Obchodného zákonníka, čiže tvrdenie žalobcu, že je subjektom verejného práva, preto nemožno na spor aplikovať ustanovenie § 267 Obchodného zákonníka, je bez právneho významu. Navyše, zo všetkých faktov nesporne vyplýva, že zastupiteľstvo NSK ako tvorca vôle NSK a nositeľ práva na prijatie rozhodnutia v majetkových veciach, vrátane prijatia pôžičky a úveru potvrdilo, že uzavretie dotknutých právnych úkonov je pre NSK vhodné a potrebné. Žalovaný tiež zdôraznil, že v prípade dotknutých právnych úkonov bola zachovaná ich písomná forma, keď podpredseda NSK konal za predsedu na základe zákonného splnomocnenia. Zastupiteľstvo NSK neobmedzilo (naopak, zrušilo obmedzenie) právomocí podpredsedu NSK pri zastupovaní predsedu NSK. V spore nebolo nijak preukázané obchádzanie zákona, keďže zákon o samosprávnych krajoch nepredpokladá osobitné splnomocnenie alebo poverenie podpredsedu NSK pri zastupovaní predsedu. Rovnako žalovaný namieťa konanie proti dobrým mravom, pretože od počiatku tvrdí, že dotknuté právne úkony uzavrel v dobrej viere, mal vedomosť, že finančná komisia NSK schválila predmetné právne úkony ako výhodné pre NSK a tiež, že zastupiteľstvo NSK rozhodlo o ich uzavretí a poverilo predsedu NSK ich podpisom. Žalovaný mal vedomosť, že podpredseda NSK je riadne zvoleným podpredsedom, pričom o vnútorných rozporných postojoch medzi predsedom NSK a podpredsedom NSK vedomosť nemal. Navyše, sám podpredseda NSK tvrdil, že pri podpise dotknutých právnych úkonov konal v dobrej viere, že naplní uznesenie zastupiteľstva NSK a tiež, že obmedzenú právomoc na výkon svojej funkcie nemal. Záverom žalovaný uviedol, že vo vzťahu k uzneseniu Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/97/2013-620 zo dňa 28.05.2013 má naďalej za to, že základnými princípmi C.s.p. je princíp právnej istoty a predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, preto mu logicky z obsahu predmetného uznesenia vyplynulo, že ak odvolací súd poukazuje na zásadné nedostatky rozsudku súdu prvej inštancie, ten sa má - súc viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, riadiť závermi v ňom prijatými, a preto nemohol vec právne posúdiť spôsobom celkom opačným a dotknuté právne úkony opäť určiť za absolútne neplatné. Žalovaný tak naďalej zotráva na návrhu, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmenil tak, že žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietne a prizná žalovanému nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

31. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací podľa § 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) prejednal vec podľa § 380 ods. 1 bez nariadenia pojednávania v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania, pričom termín verejného vyhlásenia rozsudku bol v súlade s ust. § 219 ods. 3 C.s.p. oznámený na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Bratislave dňa 13.06.2022. Po oboznámení sa s obsahom spisu súdu prvej inštancie, s dôvodmi odvolania žalovaného a vyjadrením žalobcu, odvolací súd dospel k záveru, že odvolaniu proti rozsudku nie je možné vyhovieť.

32. Odvolací súd z obsahu spisu zistil, že predmetom sporu bolo určenie absolútnej neplatnosti právnych úkonov (špecifikovaných v odseku 1 tohto rozhodnutia) z dôvodu, že za žalobcu ich podpísal vtedajší podpredseda Nitrianskeho samosprávneho kraja (ďalej iba NSK). V predmetnej sporovej veci bolo meritórne rozhodnuté rozsudkom č. k. 32Cb/22/2006-348 zo dňa 09.12.2008, proti ktorému

bolo podané odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací rozsudkom č. k. 2Cob/61/2009-372 zo dňa 02.02.2010, ktorým rozsudok Okresného súdu Bratislava I č. k. 32Cb/22/2006-348 zo dňa 09.12.2008 potvrdil. V následne žalovaným iniciovanom dovolacom konaní rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením č. k. 5Obdo/20/2010-406 zo dňa 31.08.2010, ktorým napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 2Cob/61/2009-372 zo dňa 02.02.2010 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a rozhodnutie. Krajský súd v Bratislave v predmetnej právnej veci rozhodol rozsudkom č. k. 2Cob/323/2010-419 zo dňa 07.12.2010, ktorým napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie č. k. 32Cb/22/2006-348 zo dňa 09.12.2008 potvrdil. Žalovaný opätovne inicioval dovolacie konanie, v ktorom Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol uznesením č. k. 5Obdo/14/2011-482 zo dňa 29.04.2011, ktorým predmetný rozsudok odvolacieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Krajský súd v Bratislave, súc viazaný právnym názorom dovolacieho súdu, dospel uznesením č. k. 2Cob/224/20144-493 zo dňa 29.03.2012 k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súd prvej inštancie následne rozhodol v predmetnej právnej veci rozsudkom č. k. 32Cb/22/2006-573 zo dňa 31.01.2013, určil, že právne úkony (bližšie špecifikované v ods. 1 odôvodnenia) sú absolútne neplatné. Na základe odvolacieho konania, iniciovaného žalovaným, Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací uznesením č. k. 2Cob/97/2013-620 zo dňa 28.05.2013 predmetný rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie. Súd prvej inštancie v ďalšom konaní skúmal aktívnu a pasívnu vecnú legitimitáciu strán sporu a dospel k záveru, že je daná tým, že v konaní sa rozhoduje o platnosti právnych úkonov, ktoré sa strán sporu priamo týkajú. Ďalej skúmal existenciu naliehavého právneho záujmu a dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na určovacej žalobe bol preukázaný, pretože je daný aktuálny stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý nemožno odstrániť iným právnym prostriedkom. Súd prvej inštancie vyhodnotil ako nesporné skutočnosti, že podpredseda nemal zastupiteľstvom NSK presne vymedzený rozsah svojej právomoci, ani udelené písomné splnomocnenie alebo poverenie na uskutočnenie sporných právnych úkonov a že návrh na obmedzenie právomoci podpredsedu, predseda NSK zastupiteľstvu nepodal. Ako sporné vyhodnotil, či má uvedené za následok, že podpredseda NSK nemohol zo zákona a z titulu zvolenia do funkcie vôbec zastupovať predsedu NSK, či neobmedzenie jeho právomoci zastupiteľstvom má za následok, že zastupuje predsedu v plnom rozsahu, či presné nevymedzenie právomoci podpredsedu zastupiteľstvom má za následok, že zastupuje predsedu v plnom rozsahu a výklad pojmu neprítomnosti predsedu. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že zastupiteľstvo podpredsedu zvolilo, avšak nevymedzilo rozsah, v akom podpredseda zastupuje predsedu v zmysle §16 odsek 8 zákona č. 302/2001 Z. z. a ani neobmedzilo na návrh predsedu v zmysle ustanovenia § 11 odsek 2 písm. j/ zákona č. 302/2001 Z. z. jeho právomoci. Vzhľadom na uvedené funkcia podpredsedu síce vznikla, avšak konkrétny rozsah právomoci závisel od udeleného poverenia v zmysle § 9 os. 2 Štatútu NSK, podľa ktorého podpredsedu môže poveriť plnením úloh len zastupiteľstvo a predseda NSK.

33. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p., ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

34. Odvolací súd konštatuje správnosť dôvodov napadnutého rozsudku, keďže súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov správne zistil skutkový stav, zrozumiteľným spôsobom vysvetlil z ktorých dôkazov vychádzal, aké skutočnosti mal vykonanými dôkazmi preukázané, dôkazy vyhodnotil a zistený skutkový stav správne právne posúdil. Súd prvej inštancie dal v odôvodnení napadnutého rozsudku jasnú a zrozumiteľnú odpoveď na sporné otázky a vysporiadal sa so všetkými podstatnými argumentami sporových strán. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia a k jednotlivým odvolacím námietkam dopĺňa odvolací súd nasledovné dôvody.

35. Odvolací súd sa nestotožnil s odvolacím dôvodom, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. K jeho výhrade, že obsahom spisu nie je zápisnica o pojednávaní zo dňa 09.12.2008, na ktorej bol predložený dovolenkový lístok predsedu, odvolací súd uvádza, že z obsahu spisu zistil, že predmetná zápisnica je zažurnalizovaná na č. l. 343 až 347 spisu. Z obsahu tejto zápisnice vyplýva, že žalobca predložil dovolenkový lístok zo dňa 16.08.2005 znejúci na meno predsedu NSK. Samotný dovolenkový lístok obsahom spisu nie je, jeho existencia však sporná nebola, keďže ho predložil žalobca dôvodiac, že má iba evidenčný charakter, bol uložený na sekretariáte, ale v skutočnosti bol predseda prítomný, dovolenku nečerpal. Skutočnosť, že predseda v

rozhodujúci deň dovolenku nečerpal, bola preukázaná aj podpísaním Zmluvy o osobitných obchodných podmienkach pre bezhotovostný predaj uzatvorenú medzi žalobcom (v zastúpení predsedom) a obchodnou spoločnosťou Metro dňa 17. 8. 2005. Nemožno preto súhlasiť s námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie iba nekriticky vychádzal z tvrdení žalobcu v rozpore s vykonaným dokazovaním.

36. K tvrdeniu žalovaného, že súd prvej inštancie nepretavil do rozhodnutia Uznesenie Zastupiteľstva NSK č. 62/2005, ktoré potvrdilo Uznesenie č. 38/2005 a ktorým Zastupiteľstvo odmietlo obmedziť výkon právomoci podpredsedovi NSK na zastupovanie predsedu, odvolací súd odkazuje na odsek 38 napadnutého rozsudku, kde súd prvej inštancie výslovne uviedol, k akým záverom na základe vykonaného dokazovania, t.j. aj predmetnými uzneseniami zastupiteľstva dospel. Zastupiteľstvo nevymedziло rozsah v akom podpredseda zastupuje predsedu, pričom podľa § 16 ods. 8 zákona č. 302/2001 Z.z. predsedu zastupuje podpredseda v rozsahu vymedzenom zastupiteľstvom. Zároveň dospel k záveru, že Zastupiteľstvo ani neobmedziло na návrh predsedu podľa § 11 ods. 2 písm. j) zákona č. 302/2001 Z.z. právomoci podpredsedu. Odvolací súd sa stotožňuje s názorom súdu prvej inštancie, že možné porušenie povinností predsedu vo vzťahu k zastupiteľstvu nie je predmetom tohto sporu a nemá vplyv na posúdenie platnosti právnych úkonov podpísaných podpredsedom.

37. Odvolací súd nesúhlasí s námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil preukázanie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe. Žalovaný argumentuje tým, že podľa súdnej judikatúry žaloba domáhajúca sa určenia existencie práva alebo právnej skutočnosti nie je opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti. Podľa žalovaného nie je daný naliehavý právny záujem, keďže žalobca si svoje údajné pohľadávky uplatnil dvoma žalobami na plnenie na súde. Odvolací súd je toho názoru, že existuje a bol preukázaný stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným ohľadne platnosti právnych úkonov, ktoré je ohrozením žalobcovho postavenia, keďže bez vyriešenia tejto otázky je v neistote, či ho právne úkony, ktoré sú predmetom žaloby, zaväzujú. Ak aj podal žalobca žaloby na plnenie, je zrejmé, že tieto žaloby budú riešiť otázky platnosti právnych úkonov iba ako otázky predbežné, pričom v tomto konaní bude definitívne vyriešená otázka platnosti právnych úkonov a bude vytvorený základ pre usporiadanie vzťahov medzi stranami sporu. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na Rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012 sp. zn. 5 Cdo 31/2011: „Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c) OSP <aspi://module='ASPI'&link='99/1963%20Zb.%252380'&ucin-k-dni='30.12.9999'>, musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (porovnaj R 17/1972 <aspi://module='JUD'&link='JUD1309SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov; ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) aj iná žaloba (pozri rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996 <aspi://module='JUD'&link='JUD32573SK'&ucin-k-dni='30.12.9999'>). Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie).“

38. K odvolacej námietke žalovaného týkajúcej sa nesprávneho právneho posúdenia vo veci nepreukázania relatívnej neplatnosti právnych úkonov odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie dospel k správne záveru, že v prípade sporných právnych úkonov ide o neplatnosť absolútnu. Odvolací súd nesúhlasí s názorom žalovaného, že žalobca namietal neplatnosť výlučne podpisom právnych úkonov zo strany jeho podpredsedu a nenapáda neplatnosť právnych úkonov pre obsah/znenie právnych úkonov. Odvolací súd predovšetkým poukazuje na právnu teóriu (komentár k § 267 Obchodného zákonníka Prof. JUDr. Oľga Ovečková, PhD.), podľa ktorej v prípade aplikácie § 267 ods. 1 Obch. zák. ide o metódu náročnú a skutočnosť, či dôvod neplatnosti chráni len jedného

účastníka, bude treba posudzovať v každom jednotlivom individuálnom prípade. Platí, že všeobecné kritérium neplatnosti sa týka všetkých prípadov, keď je neplatnosť právneho úkonu ustanovená len na ochranu niektorého účastníka. Problémy aplikácie tohto ustanovenia na konkrétne prípady pretrvávajú, čo vyplýva z rozhodovacej praxe súdov, kedy súdy na jednej strane preferovali veľmi úzky výklad s opačným prístupom, kedy pod režim obchodnoprávnej úpravy zahrnuli prípad absolútnej neplatnosti. Podľa odvolacieho súdu berúc do úvahy okolnosti uzatvorenia právnych úkonov ako aj právnu povahu strán sporu, predovšetkým žalobcu (subjekt verejného práva), podpísanie právnych úkonov neoprávnenou osobu, ktorá prekročila svoje oprávnenia, nedodržanie písomnej formy vyžadovanej žalovaným, obchádzanie zákona uzatvorením právnych úkonov aj rozpor s dobrými mravmi, dospel súd prvej inštancie k správneému záveru, že v tomto konkrétnom prípade ide o neplatnosť absolútnu. V tomto prípade je potrebné posudzovať právne úkony prísne formálne, keďže táto požiadavka vyplýva z postavenia žalobcu ako orgánu územnej samosprávy, nejde o klasický podnikateľský subjekt. Z uvedeného dôvodu preto nemožno ani aplikovať judikatúru, na ktorú poukazuje žalovaný, nakoľko rieši obchodnoprávne vzťahy medzi podnikateľmi.

39. Odvolací súd nesúhlasí s odvolacou námietkou žalovaného, že súd prvej inštancie nerešpektoval právny názor odvolacieho súdu vyslovený v zrušujúcom uznesení sp. zn. 2Cob/97/2013 zo dňa 28.05.2013, podľa ktorého sa súd nevysporiadal s tvrdeniami žalovaného, že zastupiteľstvo žalobcu, s poukazom na § 11 ods. 9, § 16 ods. 4, 5 ZoSK prelomilo pozastavenie výkonu uznesenia zastupiteľstva č. 179/2005 uznesením č. 198/2005 a preto platnosť takéhoto uznesenia už nemohol predseda žalobcu spochybníť a neskúmal, či v danom prípade zastúpenie predsedu podpredsedom nevyplýva priamo zo zákona, bez potreby osobitnej plnej moci podľa § 20 ods. 1 OZ. Predovšetkým je potrebné zdôrazniť, že odvolací súd v zrušujúcom uznesení nevyslovil právny názor, pokiaľ ide o posúdenie právnych úkonov, napadnutý rozsudok bol zrušený z dôvodu nedostatočne zisteného skutkového stavu a následne nesprávneho právneho posúdenia. Odvolací súd v zrušujúcom uznesení teda vytkol nedostatky odôvodnenia rozhodnutia a uložil vysporiadať sa s dotknutými ustanoveniami zákona č. 302/2001 Z. z. o samosprávnych krajoch v znení v rozhodnom čase a posúdiť, či mali uznesenia zastupiteľstva, na ktoré sa odvoláva žalovaný vplyv na uzatvorenie právnych úkonov. Súd prvej inštancie sa vysporiadal s ust. § 11 ods. 2 písm. j) a § 16 ods. 8 zákona č. 302/2001 Z. z. v odseku 38 napadnutého rozsudku. Súd prvej inštancie dospel k správneému záveru, že zastupiteľstvo nevymedzilo rozsah v akom podpredseda zastupuje predsedu a ani neobmedzilo na návrh predsedu jeho právomoci, konkrétny rozsah právomoci teda závisel od udelenia poverenia v zmysle § 9 ods. 2 Štatútu NSK, podľa ktorého podpredseda môže poveriť plnením úloh len zastupiteľstvo a predseda. Súd prvej inštancie dal jasnú odpoveď, že v konaní nebola preukázaná existencia poverenia udeleného podpredsedovi zastupiteľstvom ani predsedom, preto právne úkony uskutočnila osoba, ktorá na to nebola oprávnená. Zároveň odvolací uvádza, že súd prvej inštancie sa vysporiadal aj s vplyvom uznesení zastupiteľstva na uzatvorenie právnych úkonov aj skutočnosťou, či podpredseda musel disponovať poverením, resp. zastupovanie vyplývalo priamo zo zákona (odseky 56 až 67 napadnutého rozsudku).

40. Odvolací súd sa nestotožnil ani s odvolacou námietkou, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil absolútnu neplatnosť právnych úkonov. Nesúhlasí s jeho argumentáciou, že sa súd nevysporiadal s postavením a právomocou zastupiteľstva, pretože v opačnom prípade by podľa žalovaného musel dospieť k záveru, že podpredseda podpisom naplnil vôľu zastupiteľstva, teda žalobcu. Odvolací súd zdôrazňuje, že v zmysle platnej právnej úpravy v rozhodnom čase štatutárnym orgánom žalobcu bol predseda a podmienky na jeho zákonné zastúpenie neboli splnené (viď predchádzajúce odseky), predseda ani zastupiteľstvo podpredsedu podpisom sporných právnych úkonov nepoverilo, preto podpredseda nebol oprávnený na uzatvorenie týchto úkonov. Na uvedené nemá vplyv ani skutočnosť, že podpredseda realizoval vôľu zastupiteľstva, keďže podpredseda je zástupcom predsedu, mal konať v súlade s vôľou predsedu, nie je priamym vykonávateľom vôle zastupiteľstva. Rozhodujúce však je, že podpredseda konal bez oprávnenia. Odvolací súd sa stotožnil s právnym názorom žalobcu, že podpredseda žalobcu nebol v čase realizácie sporných právnych úkonov oprávnený konať v mene žalovaného hoci postupoval v súlade s uzneseniami zastupiteľstva žalobcu, nakoľko ani postup v súlade s uznesením zastupiteľstva nedokáže konvalidovať nedostatok oprávnenia podpredsedu v rozhodnom čase zastupovať predsedu pre neexistenciu, resp. nesplnenie podmienok zákonného a absenciu zmluvného zastúpenia. Odvolací súd pripomína, že podpredseda NSK bol uznaný vinným podľa § 158 ods. 1 písm. a) a b) Trestného zákona pre trestný čin zneužívania právomoci verejného činiteľa, nakoľko nebol splnomocnený predsedom NSK na podpis jednotlivých zmlúv, čím porušil § 11 ods. 2 písm. j) a § 16 ods. 3 a § 12 ods. 2 písm. b) zákona č. 3012/20001 Z. z.

41. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny v celom rozsahu podľa § 387 ods. 1, 2 C.s.p. potvrdil.

42. Keďže odvolací súd z výpisu z obchodného registra Okresného súdu Bratislava I od. Sa, vl. č. 335/B zistil, že OTP Banka Slovensko a.s. bola dňa 1.10.2012 vymazaná z obchodného registra a právnym nástupcom je Československá obchodná banka a.s., Žižkova 11, Bratislava, podľa § 64 C.s.p. rozhodol, že v konaní pokračuje s právnym nástupcom.

43. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. Úspešnému žalobcovi odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov odvolacieho konania bude rozhodnuté po právoplatnosti rozsudku vo veci samej, a to v súlade s § 262 ods. 2 C.s.p.

44. Uvedený rozsudok je výsledkom hlasovania odvolacieho senátu v pomere hlasov za 3 : 0 proti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).